

При Телерика, въроятно наследникъ на Токту, българитѣ не прѣставатъ да се подвизаватъ въ източна Тракия и взематъ византийската крѣпостъ Берзития, дѣто турили свой гарнизонъ отъ 12,000 души. (Окт. 774). Обаче Константинъ изненадва българитѣ и избива гарнизона имъ¹). Константинъ VI слѣдъ несполучливия си походъ срѣщу Кардама въ 791 г. около Провато, на слѣдната година се опитва пакъ и се срѣща съ него при Маркелската крѣпостъ (днесъ Каябашки развалини), дѣто е билъ съвѣршенно разбитъ²). Избавенитѣ отъ произведената тукъ ужасна сѣчъ

като поселили слѣдъ турцитѣ тукъ. Едничката нишка за тия ранни чужди колонисти лежи въ Сливенското предѣдие за изчезлата днесъ стара Сливенска фамилия Диамандовци и даже Карапостоловци, които ужъ не били българи, а побългарени тукъ прѣселенци отъ „Анадола“ прѣди повече отъ „800“ години.

Въ 783 г. жената на Константинъ, императрицата Ирина, вънъ отъ Македония, е обиколила и Тракия. Отъ Пловдивъ до Анхиало тя е вървяла все покрай Балкана, но лѣтописците се занимаватъ повече съ нейната свита и музиканти, отколкото съ градовете прѣзъ които е минала.

1) *Βερζητιας* е била подъ Ст.-Планина. Името ѝ личи да е славянско и напомня това на славянската група *βερζήται*. Ср. *Βελζητίας*, на които Славянинъ *Ἀκαμήρος* е билъ вождъ въ Гърция. Иречекъ туря тая крѣпостъ въ страната на Бросяцитѣ между Вардаръ и Охрида. Изд. Болг. 175; Procopius (въ de Aedif.) споменува *Βερζηζης* за Македония и *Βέρζαχα* за Дардания. По-скоро крѣпостта трѣбва да се търси между Одринъ и Еркесията. У Теофана се срѣща място, името на което напомня Верситиасъ, а именно *Βερσινίας*. Сж. ли тѣ едно и сѫщо място — не се знае. Въ съсѣдство на *Βερσινία* се споменува място Авролева или Аврилево. И това послѣдното е на югъ отъ Еркесията, между нея и Одринъ, а отъ даннитѣ за воюванията между Константий VI и Кардамъ въ 796 г. може да се заключи, че Авролева е на сѣверъ отъ Версиникия.

2) Провато, *Προβάτος* на Теофана не трѣба да се смѣсва съ Провадия. *Προβάτος* е днешното Проводия на сѣверо-изтокъ отъ Одринъ, още повече, че била на потока „Св. Георги“, днесъ Проводийската рѣка, притокъ на Тунджа. Ср. *Προβατον* на Procop. (de Aedif.).

Маркелската крѣпостъ (*κάστρον μαρκέλλων*) е Карнобашката крѣпостъ у Иречекъ. Пжт. 751; обаче у сѫщия, на друго място, е съожествена съ Марашкия баазъ (Изд. Бол. 173). При сѫщата крѣпостъ е станало и сражението на Кормисона (755), *Μαρκέλλις* у Никифора, и била при българскиятѣ граници (Marcellas, quod, castellum prope, Bulgararum fines, positum est. cp. Stritt. Ill. 238. Pro-